

FISKALNA I PARAFISKALNA OPTEREĆENJA POSLOVANJA -

- prezentacija studije Unije poslodavaca Srbije

"POREZ NA PROFIT JE NIZAK, ALI
DO PROFITA JE TEŠKO DOĆI"

- Istraživanje troškova poslovanja preduzetnika, malih i srednjih preduzeća - vezanih za primenu zakonskih propisa u Republici Srbiji
- Realizovano uz finansijsku i tehničku podršku Biroa za aktivnosti poslodavaca Međunarodne organizacije rada.
- Sadrži predlog mera koje se smatraju neophodnima kako bi se unapredio položaj preduzeća, pospešio razvoj srpske ekonomije i omogućilo otvaranje novih radnih mesta.

Istraživanje sprovedeno na osnovu:

- Detaljne analize legislative koja određuje nivo troškova poslovanja u Srbiji;
- Analize stavova privrednih subjekata i preduzetnika o parafiskalnim nametima;
- Analize istraživanja koje su preduzimale druge organizacije;
- Analize studija, preporuka i iskustava međunarodnih organizacija i domaćih ekonomskih instituta, fakulteta i konsultantskih kuća.

ISTRAŽIVANJEM JE OBUHVAĆENO:

REGIONALNO:

- Vojvodina - 70 firmi
- Beograd - 101 firma
- Zapadna Srbija i Šumadija - 45 firmi
- Istočna i Južna Srbija - 34 firme

PO VELIČINI:

- Mikro firme - 133
- Male firme - 82
- Srednje firme - 35

Karakteristike fiskalnog sistema Srbije:

- Nepredvidivost
- Prekomerno oporezivanje
- Neusklađenost centralne i lokalnih vlasti
- Netransparentnost

POSLEDICE:

- Nesigurnost u sistem
- Konstantno pogoršanje poslovnog okruženja
- Destimulisanje investicija
- Povećanje sive i crne zone poslovanja

POTREBA ZA REFORMAMA

- Izveštaj Evropske komisije - Srbija se ne smatra funkcionalnom tržišnom privredom
- Izveštaj Svetske banke - značajan pad konkurentnosti Srbije
- Izveštaj NBS - nizak nivo stranih direktnih investicija u Srbiji, uprkos značajnim subvencijama
- Izveštaj Fondacije za razvoj ekonomske nauke - nivo sive ekonomije u privatnom sektoru čini gotovo 50% ukupno ostvarenog BDP-a

Uporedni prikaz stope poreza na profit (izvor Eurostat)

Država	Porez na profit
Grčka	26% - 33%
Hrvatska	20%
Turska	20%
Mađarska	10% - 19%
Slovenija	17%
Rumunija	16%
Srbija	15%
Albanija	10%
Bosna i Hercegovina	10%
Bugarska	10%
Makedonija	10%
Crna Gora	9%

Uporedni prikaz stope PDV-a (*izvor Eurostat*)

Država	Porez na profit
Mađarska	27%
Hrvatska	25%
Rumunija	24%
Grčka	23%
Slovenija	22%
Albanija	20%
Bugarska	20%
Srbija	20%
Makedonija	18%
Turska	18%
Bosna i Hercegovina	17%
Crna Gora	17%

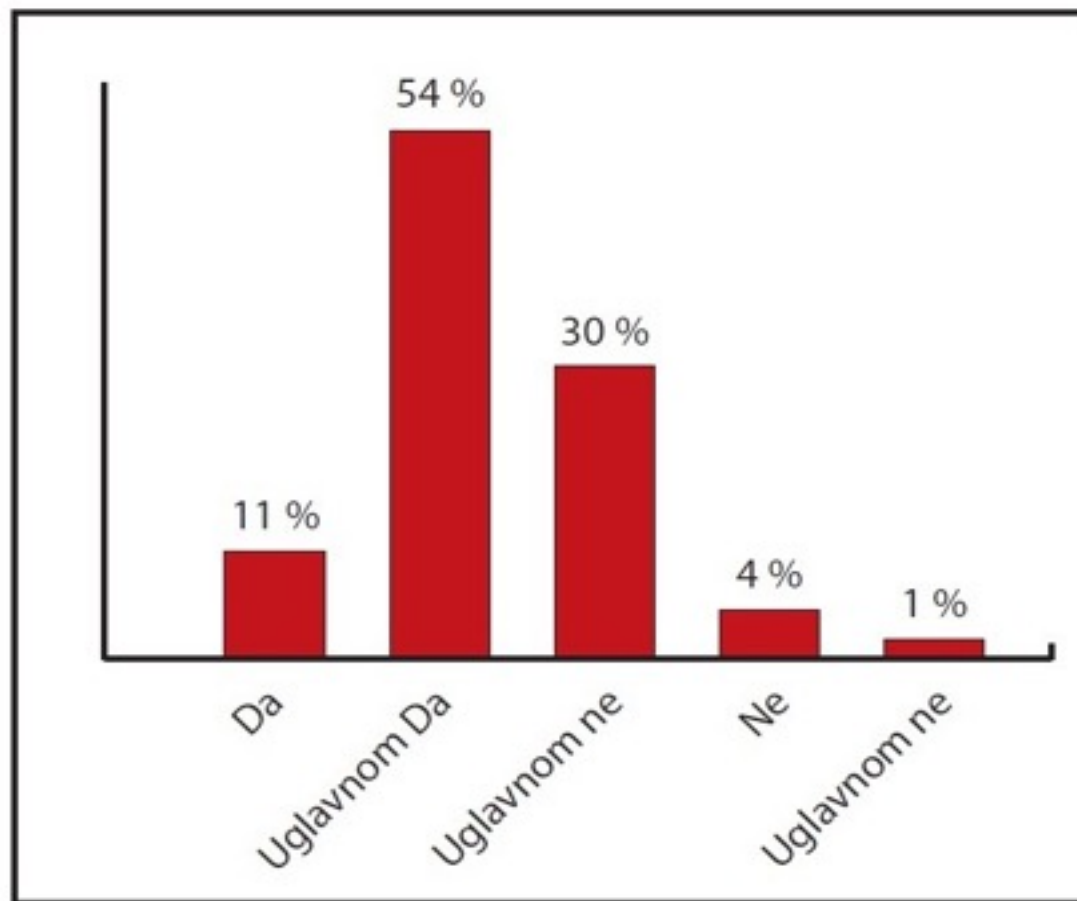
Najveći parafiskalni nameti u Srbiji (NALED)

- Naknada za korišćenje građevinskog zemljišta
- Republičke sudske takse
- Naknada za uređivanje građevinskog zemljišta
- Republičke administrativne takse
- Naknada za korišćenje podataka premera, katastra, nepokretnosti
- Komunalna taksa za isticanje firme
- Naknada za korišćenje mineralnih sirovina i geotermalnih resursa
- Naknada za korišćenje voda
- Naknada od emisije SO₂, NO₂, praškastih materija i odložen otpad
- Komunalna taksa za držanje motornih, drumskih i priključnih vozila

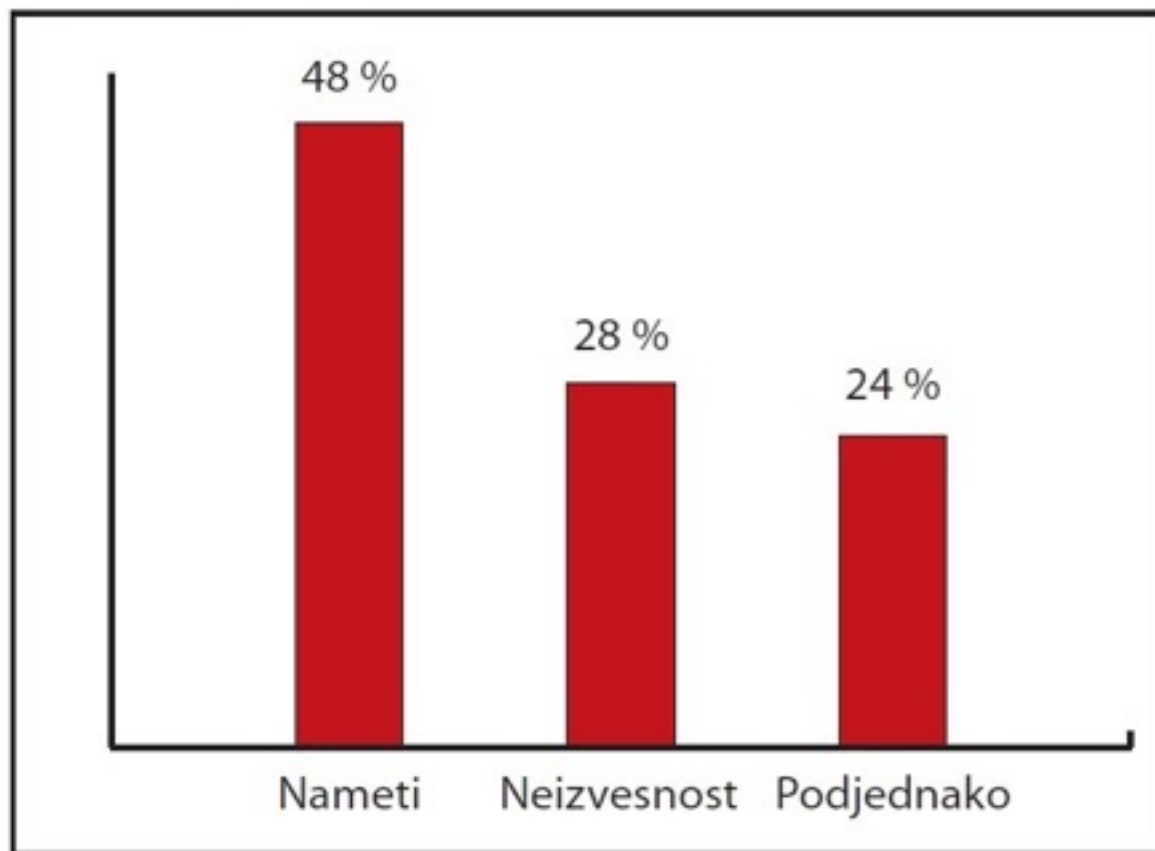
Istraživanje stavova
preduzeća u Srbiji o
ključnim pitanjima vezanim
za parafiskalne namete
(deo)

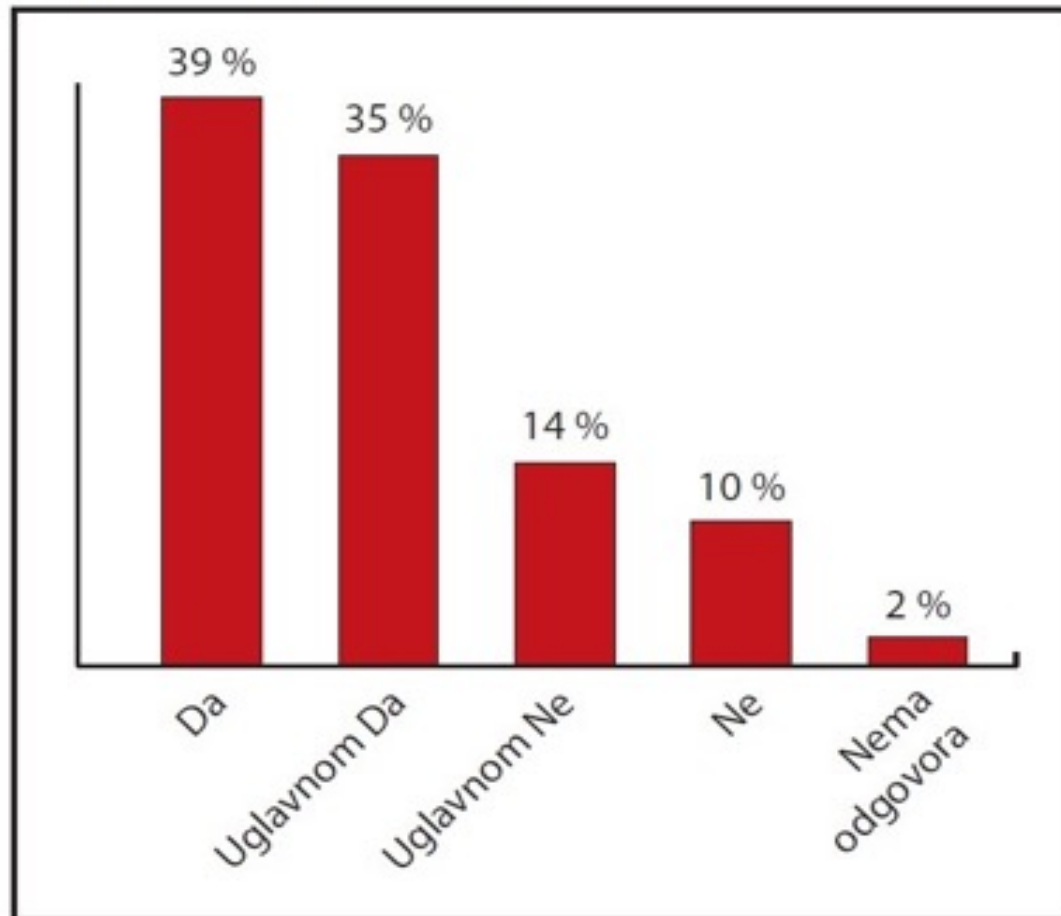
Grafikon 1 Da li sa potpunom sigurnošću znate koje sve parafiskalne namete je vaše preduzeće obavezno da plati?

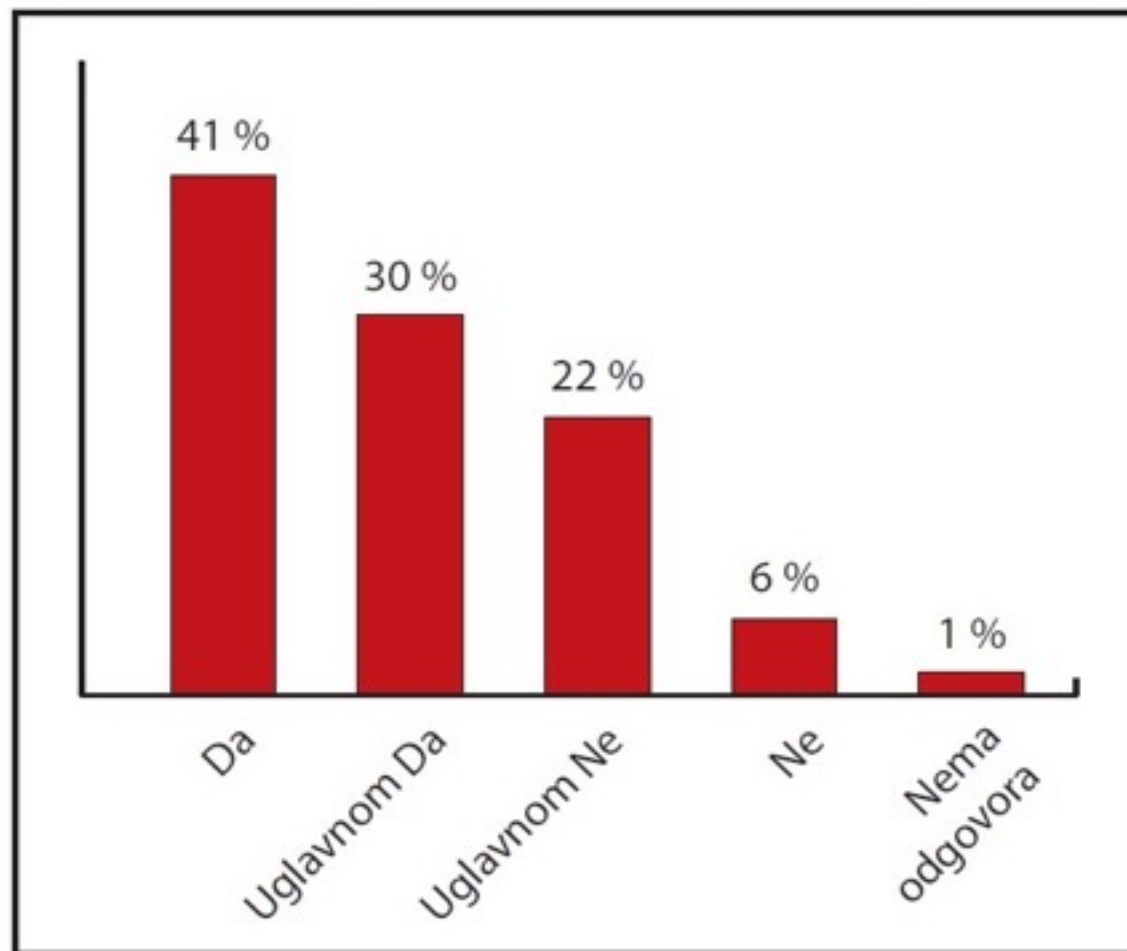
Grafikon 2 Da li vam je veći problem visina parafiskalnih nameta ili neizvesnost vezana za njih?

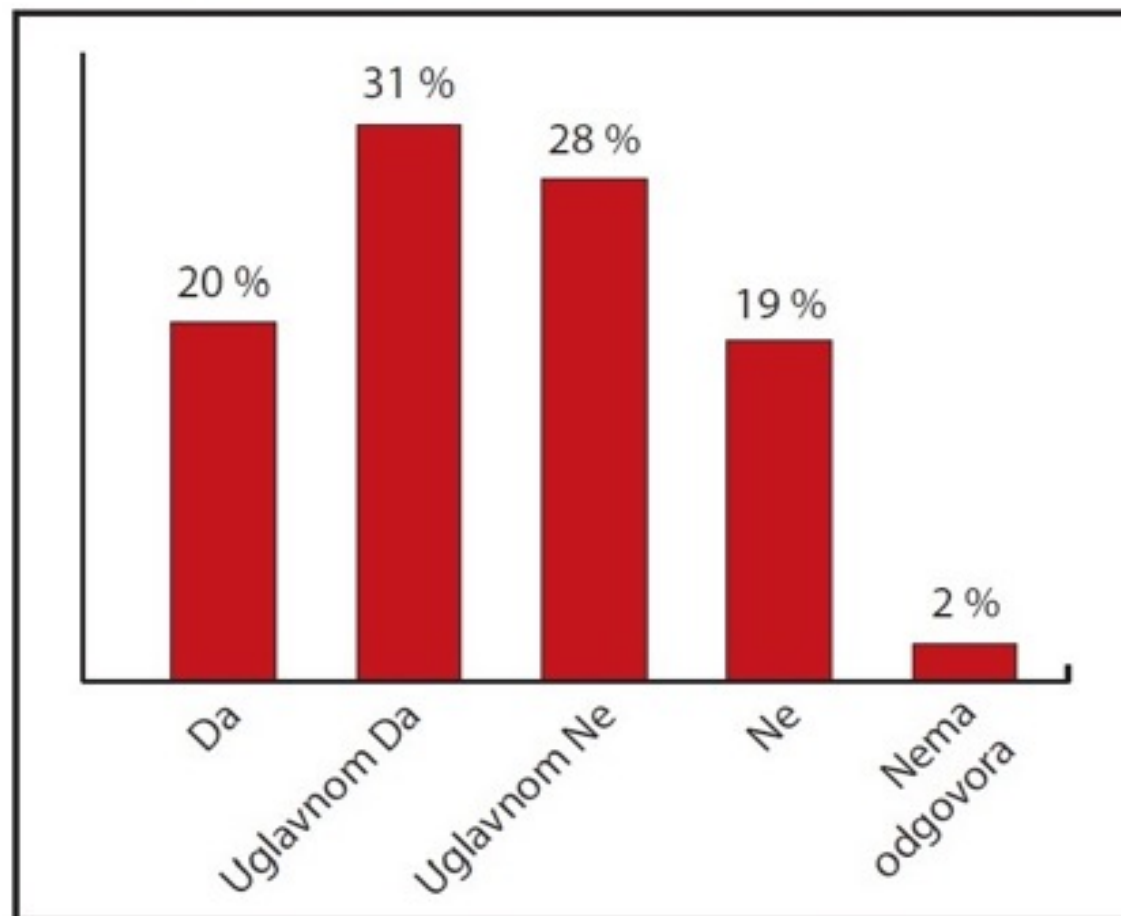
Grafikon 3 Da li vam visina
parafiskalnih nameta predstavlja
problem u poslovanju?

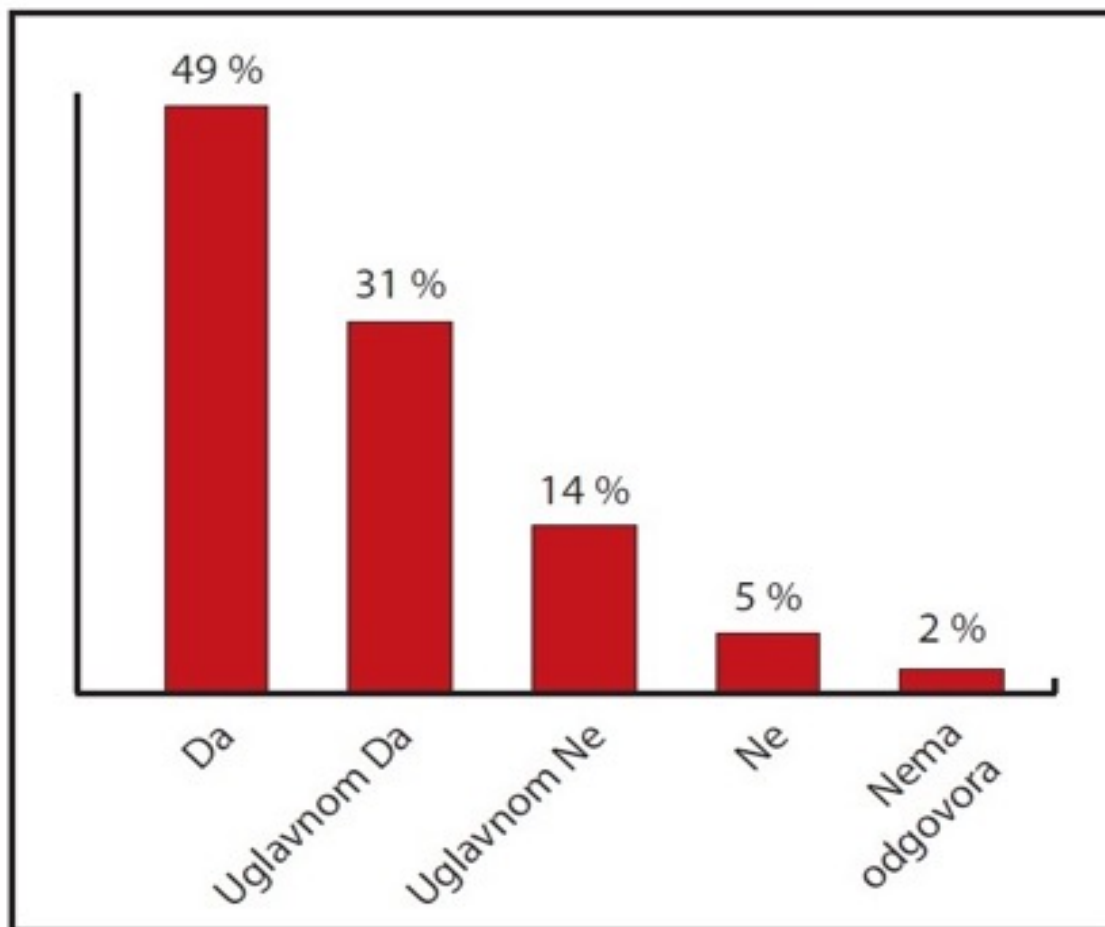
Grafikon 4 Da li vam vreme izgubljeno oko parafiskalnih nameta predstavlja problem?

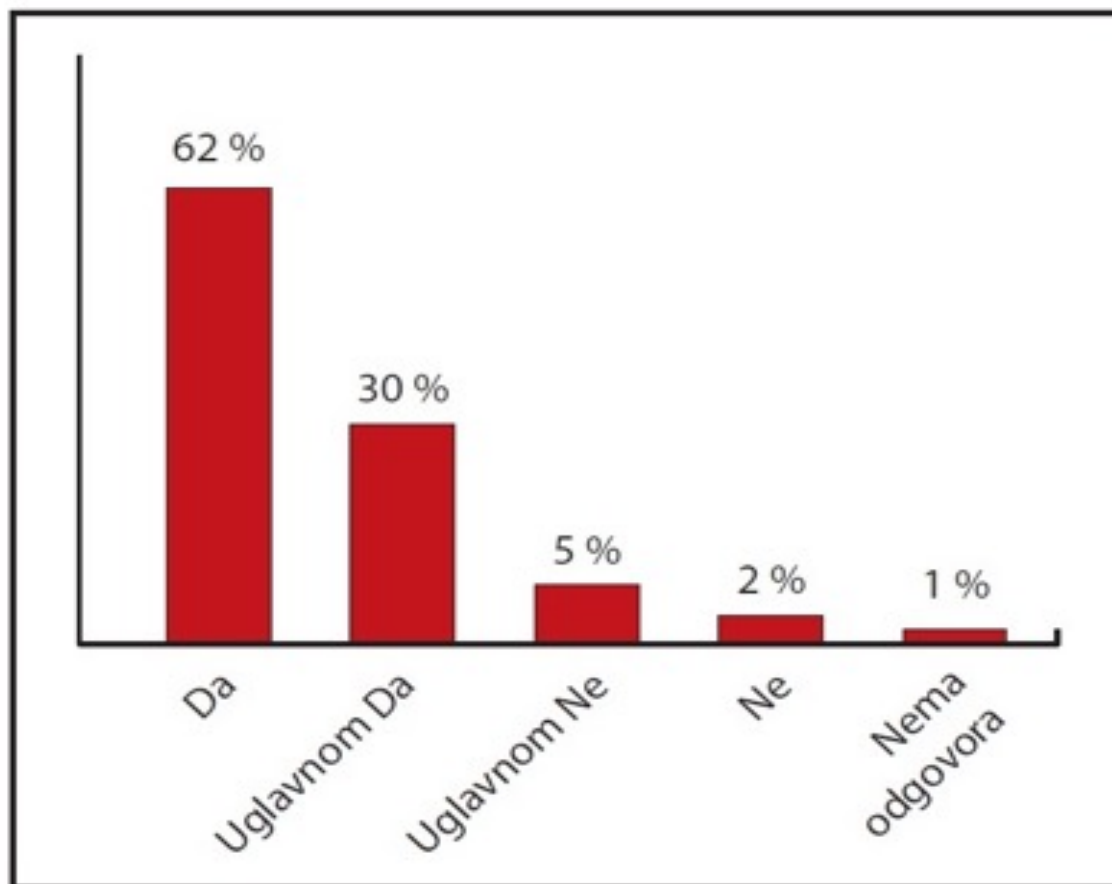
Grafikon 5 Da li je praksa da privatne firme plaćaju više cene usluga javnih preduzeća značajno opterećenje za vašu firmu?

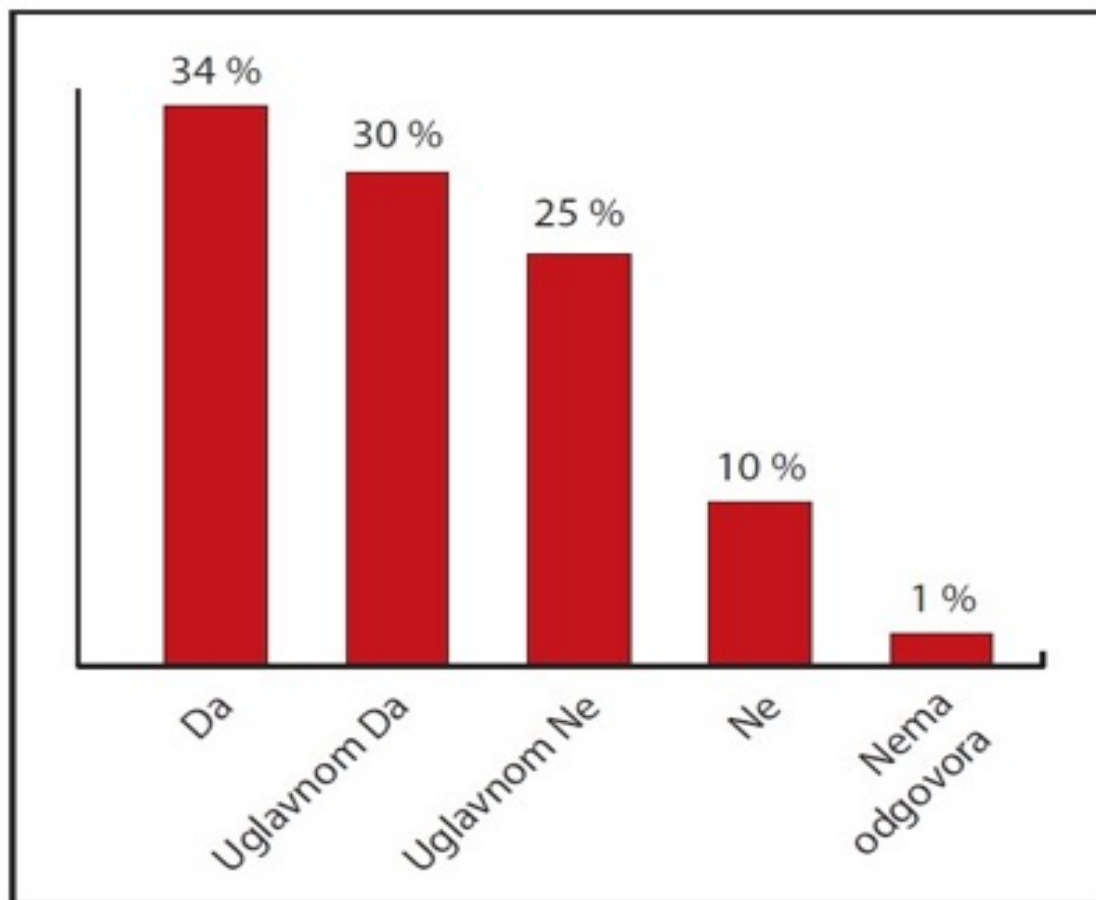
Grafikon 6 Da li smatrate da su predviđene kazne u mnogim slučajevima drakonske?

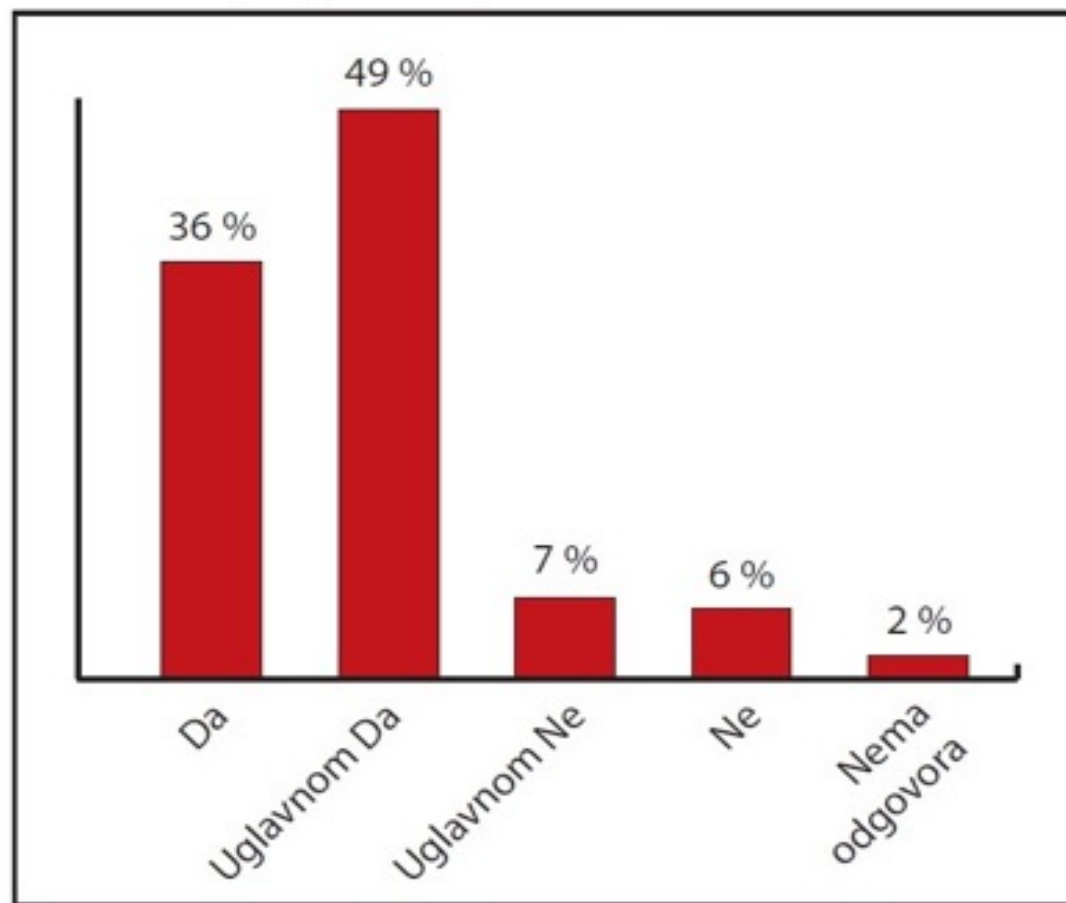
Grafikon 7 Da li bi bilo bolje da se smanji broj parafiskalnih nameta, a da istovremeno imamo manji broj poreza i parafiskalnih nameta koji bi imali više stope?

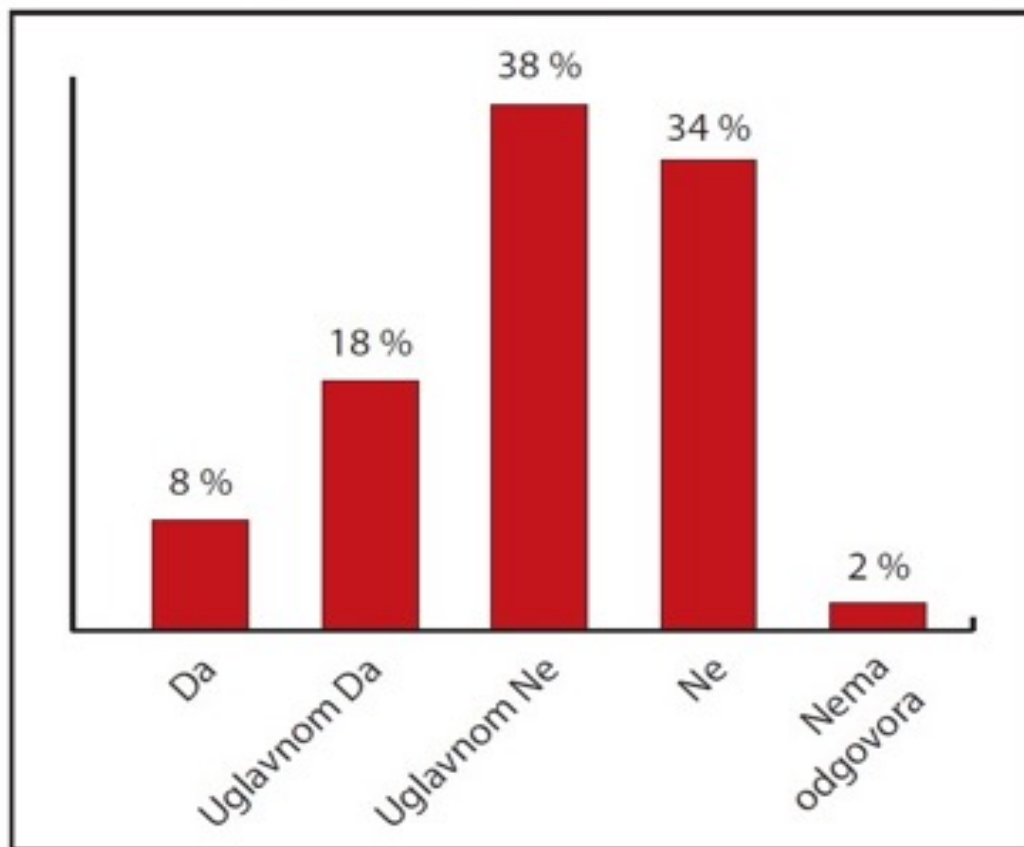
Grafikon 8 Da li očekujete reforme u oblasti parafiskalnih nameta?

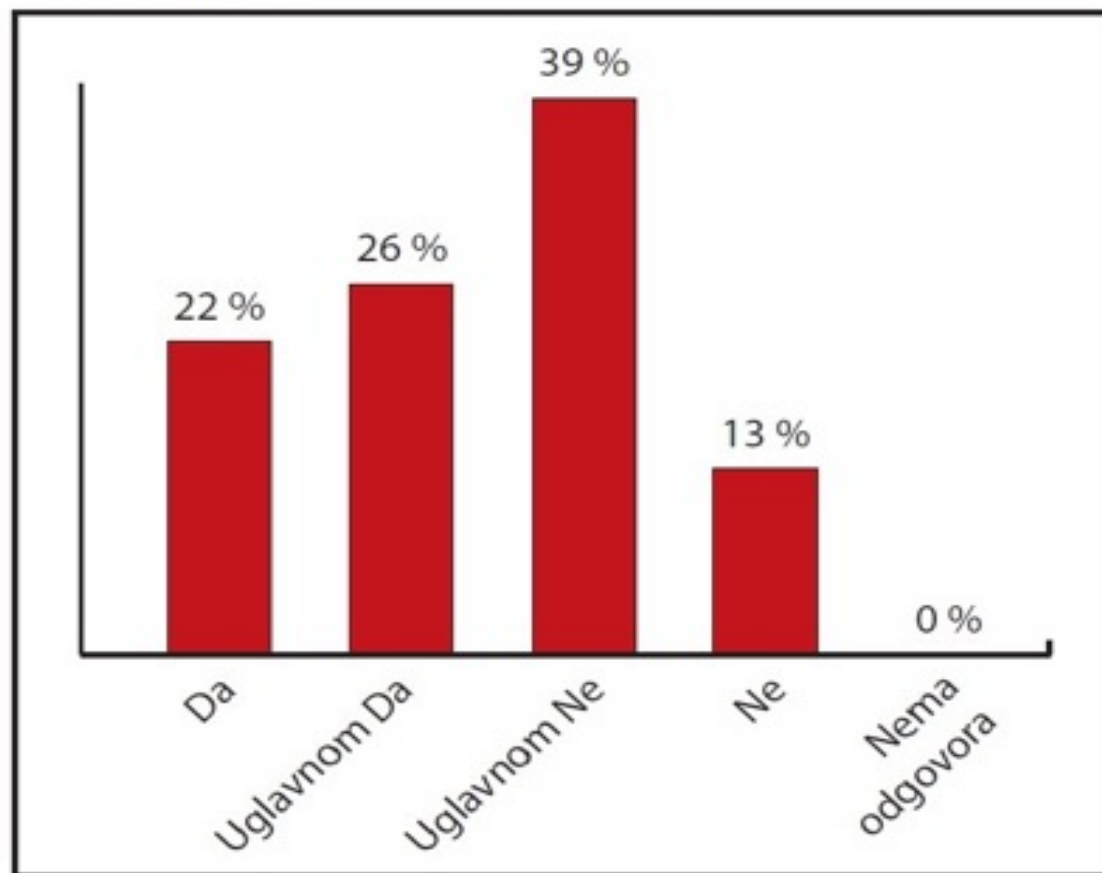
Grafikon 9 Da li vam u praksi često izgleda da su tražene usluge vezane za parafiskalne namete potpuno nepotrebne?

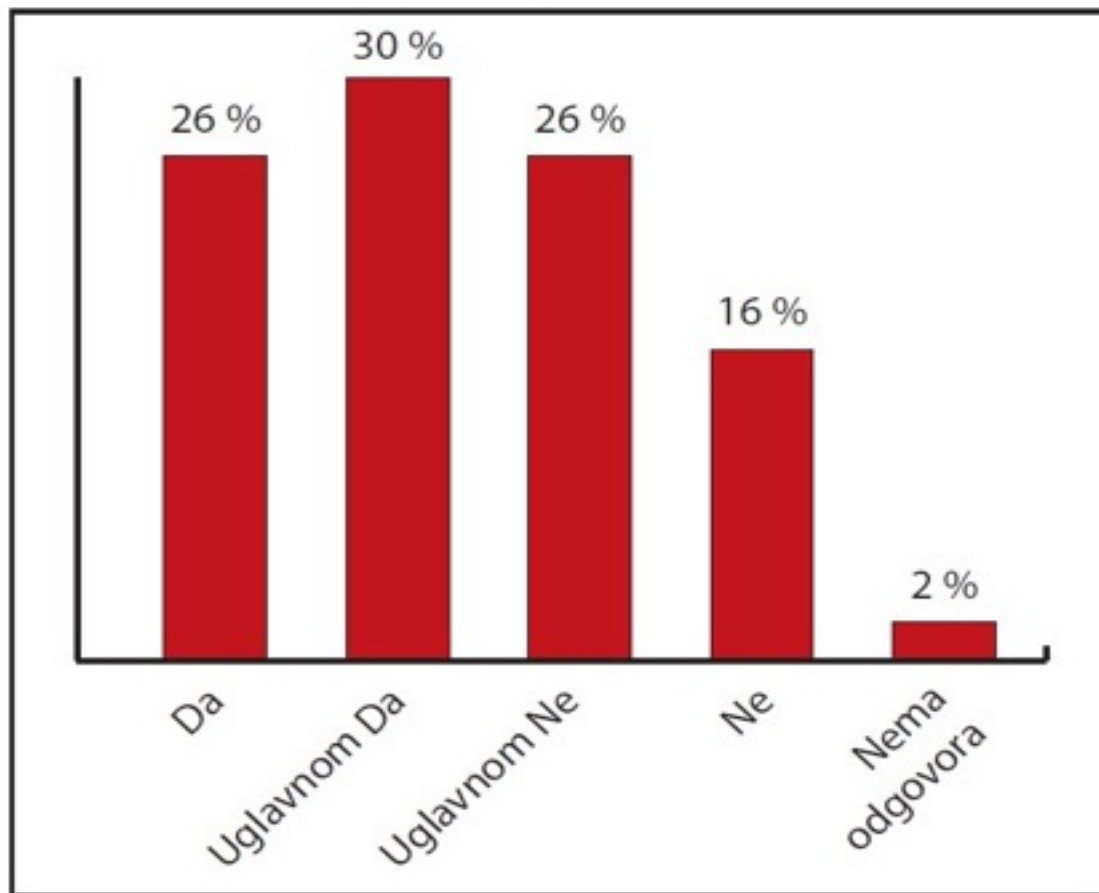
Grafikon 10 Da li smatrate da su vrsta i visina parafiskalnih nameta rezultat transparentnih procesa?

Grafikon 11 Da li smatrate da uopšte postoji kontrola parafiskalnih nameta od strane Republike?

Grafikon 12 Da li su parafiskalni nameti povezani sa korupcijom?

REZULTATI ISTRAŽIVANJA - REZIME

- Pobrojano 499 različitih parafiskalnih nameta koji prate 150 zakona
- Nepostojanje sistematičnosti u oblasti parafiskalnih nameta u Srbiji
- Nepostojanje jasne veze između vrednosti izvršene usluge i cene naplaćene za uslugu
- Nepredvidivost i netransparentnost sistema parafiskalnih nameta u Srbiji

PREPORUKE POSLODAVACA

- Uvođenje reda/sistematičnosti u sistemu parafiskalnih nameta u Srbiji
- Uvođenje jasne veze između vrednosti izvršene usluge i cene koja je naplaćena za tu uslugu
- Uvođenje predvidljivosti i transparentnosti u sistemu parafiskalnih nameta u Srbiji

KORIST OD PREDLOŽENIH MERA IMAĆE:

- Preduzeća koja posluju u regularnom sektoru
- Preduzeća koja su delimično ili potpuno u sivom sektoru (biće uklonjeni razlozi njihovog lociranja u ovom segmentu privrede; na raspolaganju će im biti mehanizmi finansijske i nefinansijske podrške koju sada nemaju)
- Država, kroz povećanje prihoda smanjenjem sive ekonomije
- Zaposleni, kroz smanjenje troškova poslovanja i stvaranje nove vrednosti koja ostaje kompaniji

Ustav Republike Srbije, član 91.

“Obaveza plaćanja
poreza i drugih dažbina
zasniva se na ekonomskoj
moći obveznika”.

